

Mircea GHIȚULESCU

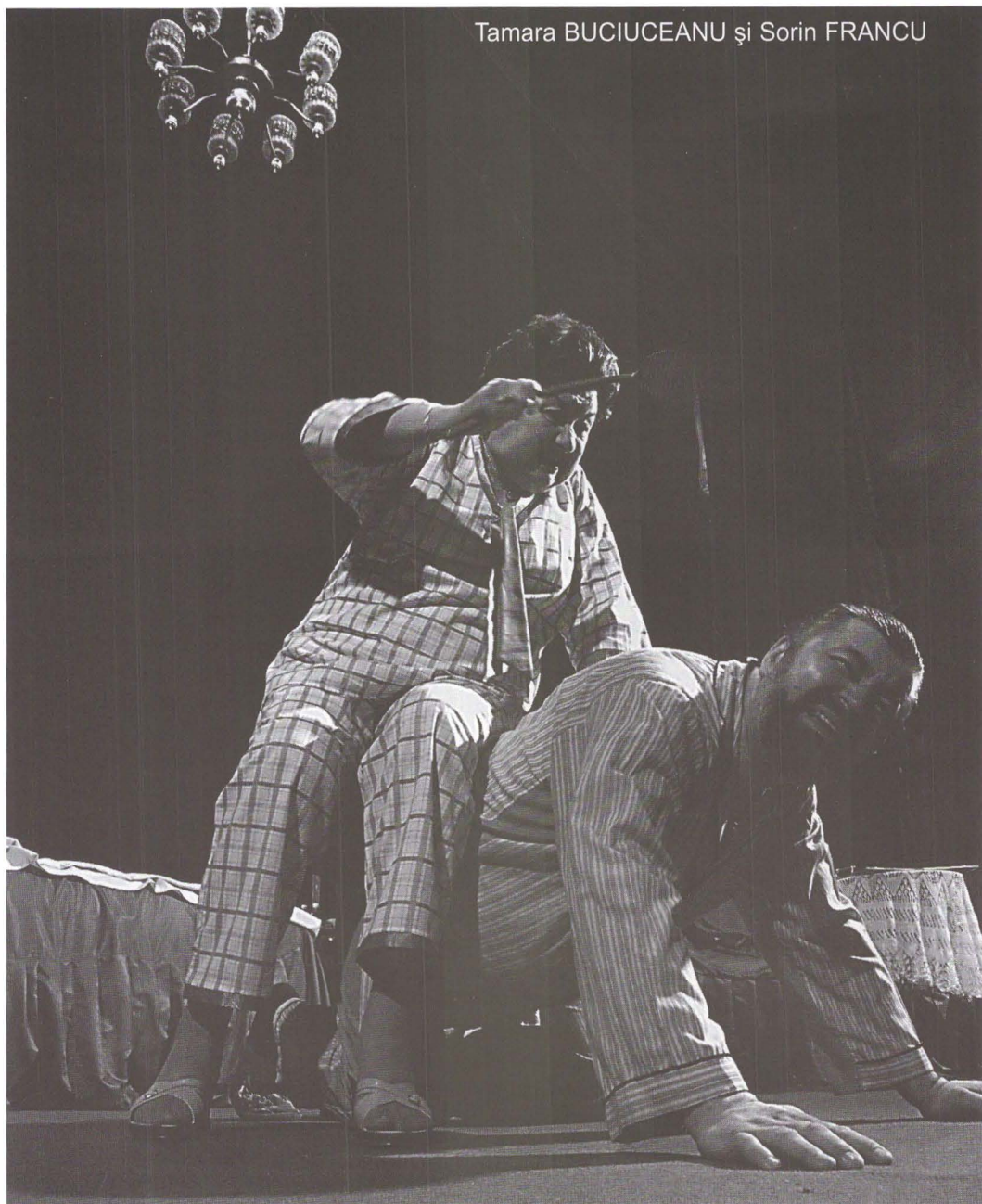
Focșani: Deschidere de stagione

Teatrul din Focșani, condus de bravul Sorin Francu, a deschis stagiunea cu un eveniment: a invitat-o pe Tamara Buciuceanu în spectacolul cu piesa **Divorțul de aur**. O comedie scrisă de Nae Cosmescu și Sorin Petrescu despre „micul infern” al căsniciei, cum spunea cândva Mircea Ștefănescu în comedia cu același titlu. Comedia este dulce-amăruie: partea dulce se petrece în prolog și epilog, partea amăruie, mai substanțială, la mijloc. Deși se petrece în interiorul unui vis urât, partea veninoasă a căsniciei nu este mai puțin adevărată. Aflați în ajunul nunții de aur, Spirache și Tarsița (nume comice, nu realiste, luate din Alecsandri și Mușatescu) adorm, dar Tarsița sare ca arsă, asemenea Efimiței lui Caragiale, în toiul unui coșmar, pentru a face un bilanț foarte aspru al celor cincizeci de ani de conviețuire. Din fericire, coșmarul ia sfârșit, dar numai după ce s-au spălat toate rufele în familie. Tarsița nu face economie de insulte (cuvintele „bețivan” și „împutit” sunt cele mai dese) dar, rostite de Tamara Buciuceanu, cuvintele se îmblâzesc, pentru că actrița are un subtext plin de umor chiar atunci când rostește cele mai drastice reproșuri. O acompaniază strâns, fără excese, bonom și prevenitor, Sorin Francu (*Spirache*) într-unul din acele spectacole în care publicul primește exact ce dorea să asculte. Câte ceva despre micile „cazne caznice” (spun autorii piesei) care par a fi drame dar se transformă pe nesimțite în comedie. *Divorțul de aur* ar merita și alte versiuni scenice autonome, adică una în care autorul Nae Cosmescu să nu fie implicat ca director de scenă. Ar merita, pentru că este genul de comedie care îl implică pe fiecare, numai bună pentru publicul comod. Este clar că Nae Cosmescu are arta și experiența comediei, căci știe să punteze momentele menite să ridice sala în picioare și știe să speculeze mobilitatea vocală a Tamarei ca în scena cu muzica de operă. Nu știți ce să admiri mai întâi la Tamara Buciuceanu: vitalitatea sau arta de a cuceri publicul. Sau poate că vitalitatea este tocmai arta de a cuceri publicul.

Comedia **Tache, Ianke și Cadâr** de Victor Ion Popa, în regia aceluiași Nae Cosmescu, este mereu modernă prin ideea de toleranță etnică și religioasă. În epocă trebuie să fi fost o replică la celebra *Manasse* de Ronetti-Roman care se ocupa de fundamentalismul semit al personajului titular. Manasse nu concepe să-și dea nepoata după un român, astfel că măritișul Leliei îi provoacă moartea prin apoplexie. Aici, dimpotrivă, un român, un turc și un evreu ticluiesc cum s-o mărite pe Ana lui Ianke cu Ionel al lui Tache fără să stârnească mahalaua. Oricum, prietenia indestructibilă dintre *Tache, Ianke și Cadâr* ține și de idilismul lui V.I. Popa care era al scriitorului și în bună parte al omului. Nae Cosmescu a șters praful pitoresc de pe paginile comediei și a adus-o un pic la zi prin detalii de decor și costume, în rest a lăsat lucrurile să meargă de la sine și nu a greșit, pentru că nimeni nu poate da greș cu *Tache, Ianke și Cadâr*. Doar decorul adus prea în față dă senzația de aglomerație și lipsă de spațiu.

Trupa de la Focșani văzută prin acest spectacol este inegală, deși partea grea a distribuției este salvată de interpreții celor trei roluri titulare: Sorin Francu joacă corect bonomia lui *Tache*, Adrian Damian – bunătatea ascunsă a lui *Ianke*, Mihail Spiridonescu – șiretenia lui *Cadâr*. Sunt unele probleme la *Baba Safta*, un foarte important personaj secundar de coloratură pe care Paula Grosu îl folclorizează

Tamara BUCIUCEANU și Sorin FRANCU

vorbind ceva între graiul bănățean și accentul bucureștean. Tinerii (Cristina Șerbu, foarte pupăcioasă, și Adrian Rădulescu, foarte sever) nu au primit niciun punct de sprijin, fiind lăsați să se descurce singuri cu aceste complicate roluri pozitive. Dar nu poți să ai nimic împotriva lui Valentin Cotigă, o marionetă mecanică în rolul lui *Itic*. Mai este mult de lucrat la ritmul spectacolului: aici replicile se cer preluate de la un actor la altul ca ștafeta la alergători.